

2.7. ÁTLAGOS BÉREK KIVÉTELES IDŐKBEN – A MAGYARORSZÁGI KERESETEK ALAKULÁSA A KORONAVÍRUS- JÁRVÁNY ELSŐ MÁSFÉL ÉVÉBEN*

GÁSPÁR ATTILA & REIZER BALÁZS

Bevezető

Hogyan változtak a bérek Magyarországon a járvány alatt? Erre a kérdésre keressük a választ a Nemzeti Adó- és Vámhivatal egyéni szintű járulékbevallási adatainak segítségével. A KSH szerint a teljes állásban foglalkoztatottak bruttó átlagkeresete 2019 és 2020 áprilisa között mintegy nyolc százalékkal emelkedett; az éves növekedés májusban 7,6 százalék, októberben pedig 8,9 százalék volt. Ebben az alfejezetben emellett érvelünk, hogy a koronavírus-válság idején figyelemre méltó átlagos bérnövekedési adatok félrevezetők lehetnek. Egyrészt nagy keresztmetszeti különbségeket takarnak el, másrészt nem veszik figyelembe azt a tény, hogy a járvány első hullámában a munkavállalók tömegei kerültek ki a teljes munkaidőből részmunkaidőbe és fizetés nélküli szabadságra. Így a következőkben részletesen vizsgáljuk a nem teljes idejű foglalkoztatás bérdinamikára gyakorolt hatását is.

Először legjobb tudásunk szerint reprodukáljuk a KSH által közölt bérstatisztikát a mikroadatokat segítségével 2019, 2020 és 2021 márciusára, áprilisára és májusára, illetve 2019 és 2020 esetében októberre is. Az általunk számolt nyers bérnövekedési ráták nagyon hasonlítanak a KSH által közöltekhez. Amellett érvelünk, hogy ezek a számok nem megfelelően veszik figyelembe sem a külső sem a belső munkaerő-keresleti alkalmazkodást, amire a vállalatok a válság következtében kényszerültek. Ezeket a hatásokat közelítendő kiszámoljuk, mennyit változott a 2019-ben még teljes állásban foglalkoztatottak átlagos keresete a járvány hónapjaiban, figyelembe véve azokat is, akik a járvány idején már nem tartoztak ebbe a körbe.

Hogy alátámasszuk ezt a megközelítést, dekompozíciós módszertannal megvizsgáljuk, hogy a bérváltozást mennyiben magyarázza az egyes foglalkoztatottak bérnövekedése, és mennyiben magyarázza az összetételhatás, vagyis hogy a járvány eltérő súlyossággal érintette az alacsony és a magas keresetű munkavállalókat. A következő lépésben megnézzük, hogyan változtak a bérek foglalkozáscsoportonként és vállalatméret szerint, valamint jövedelmi decilisenként. Megvizsgáljuk, hogy e dimenziók szerint mennyire volt jellemző a foglalkoztatottak fizetés nélküli szabadságolása, illetve részmunkaidős foglalkoztatásra átváltása.

Adatok

A munkaadók minden hónapban kitöltik járulékbevallási nyomtatványt, és ennek alapján teljesítik adófizetési kötelezettségüket. Ebben az alfejezetben

* A jelen dokumentum a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 08M bevallásának 11 hónapnyi egyedi anonim jogviszonyokat tartalmazó adatállománya(i) felhasználásával készült. A használt adatokat a KRTK Adatbankja dolgozta fel, a dokumentumban foglalt számítások és az azokból levont következtetések kizárólag Reizer Balázs és Gáspár Attila mint szerzők szellemi termékei.

mi a járulékbevallási nyomtatványokból készített egyéni szintű, havi bon-tású adatbázisra támaszkodunk. 2019 óta a KSH által számolt átlagbér-statisztika is erre az adatbázisra épül. A járulékbevallást a tárgyidőszak után is módosítani lehet (például a táppénzkifizetéseket csak a tárgyidőszaki be-vallás utáni hónapban jelentik a vállalatok). Mivel csak a március, április, május és október hónapokat figyeljük meg az adatbázisban (2.7.1. táblázat 1. számoszlop), ezért ezeket az utólagos módosításokat csak korlátozottan tudtuk bevonni a vizsgálatba. Ez magyarázatot adhat arra, hogy miért tér-nek el kismértékben az általunk számolt bérek a KSH statisztikától (1. és 2. számoszlop).¹ Ugyanakkor ez az eltérés nem befolyásolja az egyes hónapok összehasonlítását, hiszen az átlagbért minden hónapban azonos módszer-tannal számoljuk.

2.7.1. táblázat: Az átlagbér változása a koronavírus-járvány idején

Hónap	KSH-statisztika (forint)	Csak főállásúak (forint)	Részmunkaidővel és fizetés nélküli szabadsággal (forint)	Részmunkaidős foglalkoztatás (fő)	Fizetés nélküli szabadság (fő)
2019. március	358 991	356 782	265 412	518 160	18 872
2019. április	352 848	362 053	269 228	519 929	21 580
2019. május	353 430	353 803	267 076	521 676	20 225
2019. október	353 773	353 867	265 786	527 397	21 680
2020. március	387 867	387 000	283 488	531 123	31 606
2020. április	387 568	388 663	278 818	604 202	63 164
2020. május	386 242	381 789	276 669	676 725	53 276
2020. október	385 330	381 115	283 036	541 545	24 355
2021. március	423 706	422 932	313 691	518 637	27 707
2021. április	427 641	425 323	315 642	515 350	22 415
2021. május	419 073	413 130	311 299	514 033	19 600

Forrás: *KSH-statisztika*, illetve saját számítás a NAV járadékbevallások alapján.

Az adatbázis hátránya, hogy nem figyeljük meg az egyéni vállalkozók és a ka-tás adózók tényleges jövedelmét. Ez a válság tényleges hatásának alulbecslésé-hez vezet, hiszen az ebben a formában dolgozók jelentős része végzett olyan személyi szolgáltatást, amelyet a lezárások nagyban megnehezítettek (példá-ul a fodrászokét).

A 2.7.1. táblázat első oszlopa mutatja a teljes állású alkalmazottak átlagos keresetét a KSH szerint. A táblázat szerint a koronavírus-válságot közvetlen megelőzően, 2020 márciusában az átlagbér ebben a csoportban 387 867 fo-rint volt, ami lényegében nem változott a következő két hónapban sem. A bé-rek 2020 és 2021 áprilisa között 9,5 százalékkal, 423 ezer forintra emelkedtek, amit azután májusban 8 ezer forintos visszaesés követett. A főállásban foglal-koztatottak bérére vonatkozó saját számításaink (2. számoszlop) nagyon szo-rosan követik a KSH által közölt adatokat (1. számoszlop).

¹ A KSH jelenleg csak előzetes statisztikát közöl ezekre a hó-napokra, tehát lehetséges, hogy még további adattisztítást és korrekciót hajtanak végre.

Munkaidő-alkalmazkodás a válság idején

Egy gazdasági válság során a teljes munkaidőben foglalkoztatottak bérének változását vizsgálni félrevezető lehet. Ha a válságba került vállalatoknak átmenetileg kevesebb munkaerőre van szükségük, akkor megpróbálhatnak munkaidőt csökkenteni az alkalmazottak megtartásával (alkalmazkodás az intenzív határon), vagy elbocsáthatják dolgozóik egy részét (alkalmazkodás az extenzív határon). A munkaidő csökkentése nemcsak az elrendelt túlórák csökkentését jelentheti, hanem adott esetben a teljes munkaidő részmunkaidőre csökkentését, vagy szélsőséges esetben a munkavállalók fizetés nélküli szabadságra küldését is. Ezek a munkavállalók azonban nem szerepelnek a teljes állásúak munkabérét tartalmazó statisztikákban, így azok alulbecsülik a járvány hatását a bérekre, vagy éppenséggel a ténylegessel ellentétes hatást is mutathatnak.

Fontos megjegyezni, hogy a magyar jogszabályok szerint az alapbér csökkentése vagy a teljes munkaidő csökkentése csak a munkavállaló írásos engedélyével lehetséges, a fizetés nélküli szabadságot pedig a munkavállalónak kell kérnie a munkaadótól. Ennek ellenére feltételezhetjük, hogy a munkavállalók jelentős része elfogadhatta, ha a munkaadója részmunkaidőre vagy fizetés nélküli szabadságra kívánta küldeni, mert azt gondolhatták, hogy csak így tarthatják meg a munkahelyüket, és folytathatják a munkájukat a lezárások feloldását követően.

A részmunka és a fizetés nélküli szabadság jelentőségét az 2.7.1. táblázat 5. és 6. számozslapai mutatják. A részmunkaidőben dolgozók száma 2019 márciusa és 2020 márciusa között 520–530 ezer munkavállaló körül mozgott, majd a 2020 tavaszán lezárások hatására gyors emelkedésbe kezdett. A részmunkaidőben dolgozók száma 2020 áprilisában 604 ezerre, majd májusban 670 ezerre emelkedett.² 2020 októberében ez a szám visszaesett 541 ezerre, míg 2021-ben már nem haladta meg a 2019-es értékeket.

A fizetés nélküli szabadságok felfutása a koronavírus-járvány első hullámában még ennél is meredekebb volt. 2019-ben megközelítően 20 ezer munkavállaló volt egy adott hónapban több mint 15 napon át fizetés nélküli szabadságon. 2020 áprilisára, egyetlen hónap leforgása alatt ez a szám megháromszorozódott, 63 ezerre növekedve. A számuk októberre visszatért a járványt megelőző időszakot jellemző értékre, és jóval kevésbé emelkedett a járvány harmadik hullámában: 2021 márciusában a fizetés nélküli szabadságon lévők száma 27 ezer főnél tetőzött.

A munkaidő-csökkentések átlagbérre gyakorolt hatását egy alternatív mérőszám felhasználásával mutatjuk meg. Ehhez minden hónapban kiszámoljuk az egy főre jutó bérkifizetéseket úgy, hogy a részmunkaidőben állókat is bevonjuk a mintába, és a fizetés nélküli szabadságon lévők bérét 0 forintnak tekintjük. Így ha a vállalat csökkentette a munkavállalói óraszámát, akkor az tényleges bércsökkenésnek felel meg ebben a mutatóban.

² Az április és május közti növekedésre részben magyarázatot adhat a részmunkaidős foglalkoztatás állami támogatása. A 2020. áprilisi kormányrendelet szerint a cégek támogatást kaphattak, amennyiben megfelelték a vonatkozó kormányhatározat feltételeinek, és vállalták, hogy a létszám megtartása mellett részmunkaidőben foglalkoztatták a munkavállalókat. (Forrás: e-konyveles.hu.)

Az eredmények a 2.7.1. táblázat 3. számszlopában láthatók. A fentiek alapján érthető módon az így kapott átlagbér alacsonyabb, a teljes munkaidőben dolgozók átlagbérenek 75 százalékát teszi ki. Ezen a bázison a bérnövekedési ráták is jóval alacsonyabbak. Míg a KSH számítása szerint 2019 és 2020 májusa között a teljes állású foglalkoztatottak bére 9,2 százalékkal nőtt, addig az összes foglalkoztatottra számított átlagbér csak 3,5 százalékkal. 2021-re újra csökkent a részmunkaidőben és fizetési nélküli szabadságon lévők száma, ezért kétéves időtávon számolva (2019 és 2021 májusa között) két bérnövekedési ütem (18,6, illetve 16,6 százalék) közötti különbség jóval kisebb.

A következőkben megvizsgáljuk, mennyiben hatott eltérően a válság a foglalkoztatottak különböző csoportjainak bérére.

A bérnövekedés mögött álló tényezők

A bérnövekedés vizsgálatában az egyik legfontosabb kérdés, hogy a munkaviszonyban állók bére növekszik, vagy a munkavállalók összetétele változik meg. Ezt a kérdést növekedésfelbontási (dekompozíciós) módszerekkel lehet vizsgálni.

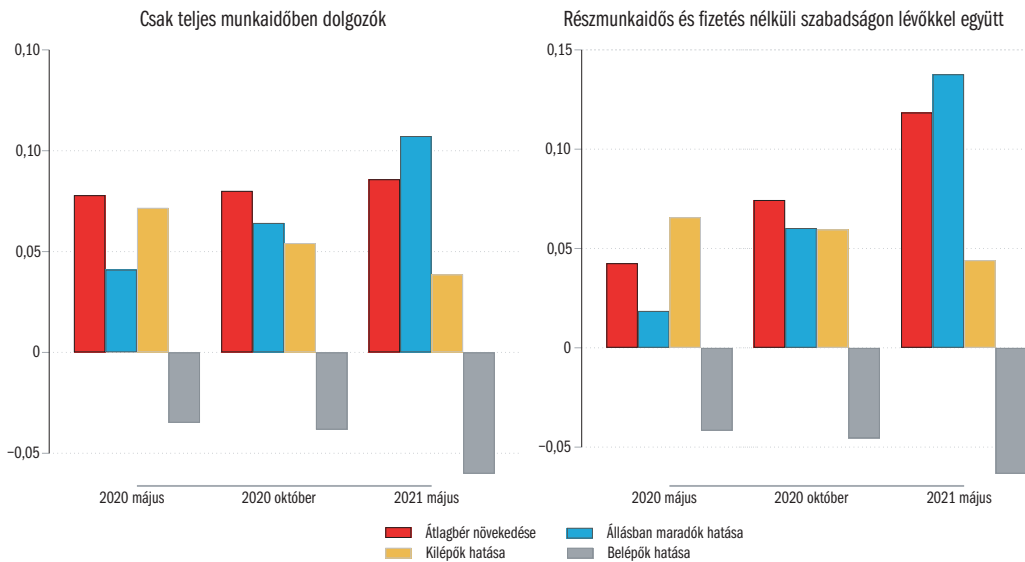
Melitz–Polanec (2015) dekompozíciós módszerével három csatornára osztjuk a teljes bérnövekedést: az állásban maradók hatására, a kilépők hatására, illetve a belépők hatására. Az első a végig munkaviszonyban állók bérnövekedése. A második és a harmadik csatorna együttesen adják az összetételhatást. Az összetételhatás úgy is mozgathatja az átlagbért, ha a végig állásban lévők bére nem változik. Például, ha a válság idején az alacsony jövedelműek nagyobb eséllyel veszítették el a munkájukat, akkor ez úgy is emelné az átlagbért, ha az állásban maradók bére történetesen egyáltalán nem változott volna. Az új belépők ezzel szemben csökkentik az átlagbért, hiszen a pályakezdők az átlagosnál kevesebbet keresnek.

A 2.7.1. ábra azt mutatja, hogy 2019. és 2020. május között a teljes munkaidőben dolgozók bérnövekedésben a kilépési hatás játszotta a legfontosabb szerepet. Az ábra bal oldalán a teljes munkaidőben dolgozók bérváltozását bontjuk fel a fent tárgyalt három csatornára. Míg az átlagbérek 7,8 százalékkal növekedtek, az állásban maradók bére csak 4,1 százalékkal nőtt. A kilépési hatás 7,1 százalékot adott hozzá az átlagbérhez, mert az alacsony jövedelműek nagyobb arányban veszítették el a teljes állásukat, mint a magas jövedelműek. Eközben az újonnan belépők alacsonyabb bére 3,4 százalékkal csökkentette az átlagbért.

A jobb oldali ábrán az átlagbérbe beszámoljuk a részmunkaidőben és fizetés nélküli szabadságon lévőket. E módszer szerint az állásban maradók bére 1,8 százalékponttal nőtt, a kilépési hatás pedig 6,5 százalékkal emelte a béreket 2019 és 2020 májusa között. A belépők hatása 4,1 százalékkal nyomta lefelé az átlagbért.

A járvány első hulláma után az átlagbér növekedését főként a mindvégig állásban lévők béreinek növekedése hajtotta. 2020 és 2021 májusa között a végig teljes állásban dolgozók körében a bérek 10,7 százalékkal növekedtek. Ha figyelembe vesszük a részmunkaidőben dolgozókat is, akkor a növekedési ütem 13,7 százalékos. A különbség magyarázata az, hogy sokan a részmunkaidőből visszatértek teljes munkaidőbe dolgozni.

2.7.1. ábra: A 12 havi bérnövekedés dekompozíciója

Megjegyzés: A bérnövekedést a megelőző év azonos hónapjához képest számítjuk.
Forrás: Saját számítás a NAV járadékbevallások alapján.

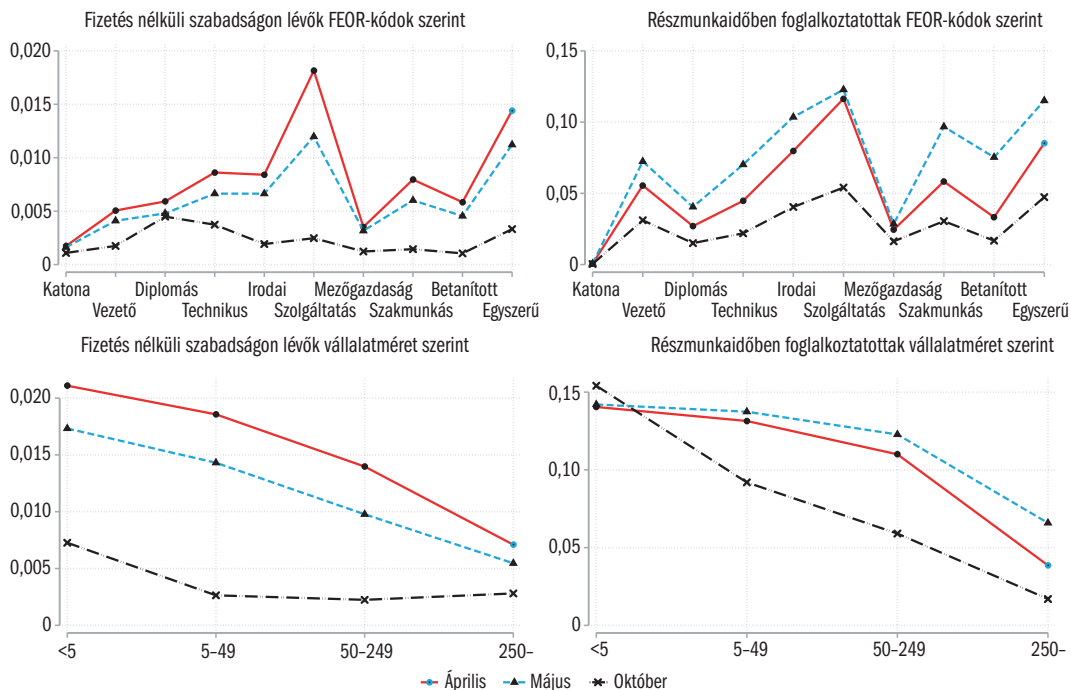
A bérek változása, illetve a foglalkoztatási forma változása foglalkozáscsoportonként és vállalatméret szerint

A következőkben azt vizsgáljuk, hogy a részmunkaidő és a fizetés nélküli szabadságolás mennyire eltérő módon érintette az egyes munkavállalókat foglalkozási csoportonként és vállalatméret szerint. Ezt követően megnézzük, hogyan térnek el a bérek attól függően, hogy figyelembe vesszük-e az intenzív határon történő munkaerő-keresleti alkalmazkodást, vagy sem.

Az 2.7.2. ábrán azokat a munkavállalókat vizsgáltuk, akik az adatbázisunk szerint 2019 márciusában, áprilisában és októberében is teljes munkaidőben dolgoztak, és egyszer sem voltak négy napnál tovább fizetés nélküli szabadságon. Arra voltunk kíváncsiak, hogy közülük hányan vettek ki 15-nél több nap fizetés nélküli szabadságot (bal felső ábra), illetve hányan váltak részmunkaidőben foglalkoztatottá (jobb felső ábra) 2020 adott hónapjaiban. Mindkét panelben a FEOR-kódok első számjegyére aggregáltuk a munkavállalókat. A két alsó ábrán ugyanezt a két csoportot vizsgáltuk vállalatméret szerinti bontásban. Ezen az ábrán csak a koronavírus első két hullámára koncentrá-

tunk, mert az aggregált számok alapján (2.7.1. táblázat utolsó két oszlopa) 2021-re mind a részmunkaidős foglalkoztatás, mind a fizetés nélküli szabadság gyakorisága visszatért a válságot megelőző szintre.

2.7.2. ábra: Alkalmazkodás az intenzív határon FEOR és vállalatméret szerint

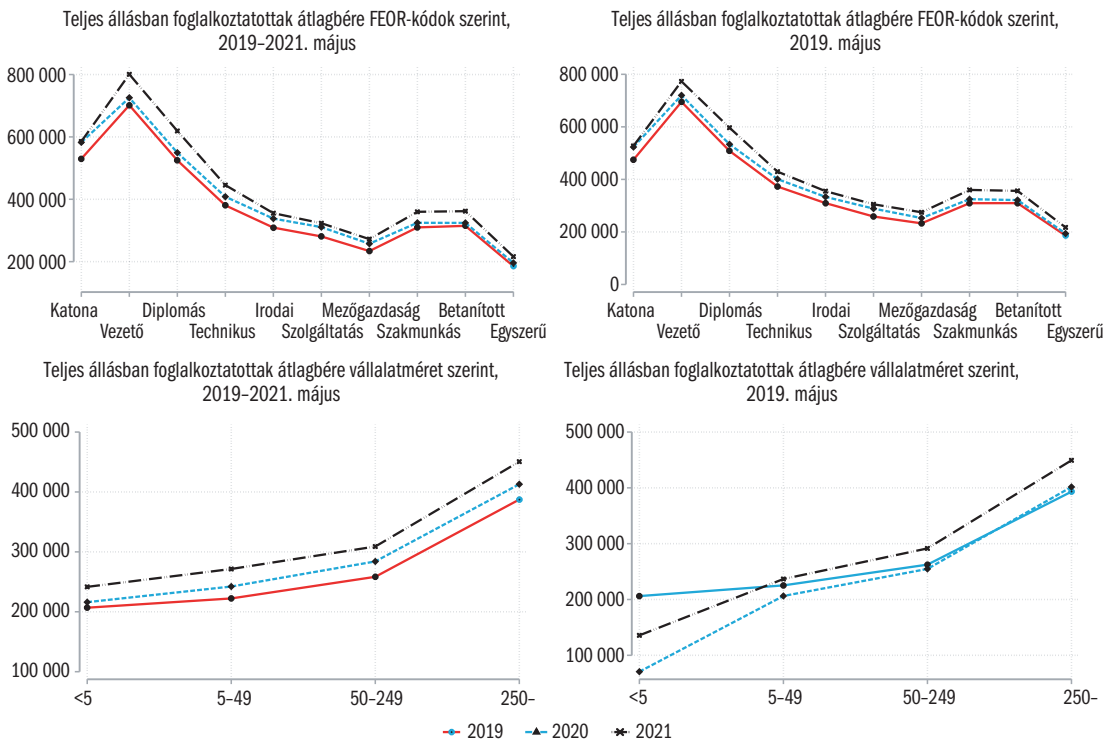

Az ábrán jól látszik, hogy a fizetés nélküli szabadságolást a válság első hónapjában – 2020 áprilisában – járták csúcsra, és májusra már csökkent a szerepe. Ezzel szemben a részmunkaidő – bár áprilisban is jóval meghaladta a korábbi szinteket – az általunk vizsgált hónapok közül májusban tetőzött. Ez feltehetően azt tükrözi, hogy ekkora már elindult a részmunkaidős foglalkoztatás támogatása, és a munkaadók egyre nagyobb része készült hosszabb, elhúzódó válságra átmeneti leállás helyett. A keresztmetszeti mintázat mindkét alkalmazkodási területen igen hasonló. A fizetés nélküli szabadságolás legjobban a szolgáltató szektorban dolgozókat és a betanított munkásokat érintette. A részmunkaidőre váltás rajtuk kívül súlyosan érintette az irodai dolgozókat, a technikusokat, a betanított munkát és a szakképzettséget nem igénylő munkát végzőket. A válság legkevésbé a fegyveres szervek munkatársait, a vezetőket, a diplomásokat és a mezőgazdasági dolgozókat érintette. 2020 októberére mind a részmunka, mint a fizetés nélküli szabadságolás szerepe jelentősen csökkent, de a szolgáltató szektorban dolgozók közül még ekkor is többen voltak részmunkaidőben, mint ahányan a diplomások közül a válság legsúlyosabb, májusi hónapjában. A vállalatméret szerinti bontás ennél is

egyértelműbb képet fest: minél kisebb egy vállalat, annál jellemzőbb volt rá, hogy dolgozóit fizetés nélküli szabadságra vagy részmunkaidőre küldje. Az öt főnél kevesebbet foglalkoztató mikrovállalatok korábban teljes állásban alkalmazott dolgozói közül minden hetedik (!) részmunkaidős foglalkoztatottá vált 2020 tavaszára.

Mit jelent ez a keresetekre nézve? A 2.7.3. ábrán megvizsgáljuk, hogyan alakultak a bérek 2019, 2020 és 2021 májusában a fenti két bontásban, azaz FEOR-kódok, illetve vállalatméret szerint. 2020 májusa volt az adatsorunkban az a hónap, amelyben a járványügyi korlátozások és a gazdasági válság a lehető legnagyobb mértékben hatottak. A bal felső ábra azoknak a béreit mutatja (FEOR-kódok szerinti bontásban), akik végig teljes munkaidős foglalkozásban voltak (vagyis az a kör, akik alapján a KSH kiszámolja a bérnövekedési rátát). A jobb felső ábrán azokat vizsgáljuk, akik 2019-ben teljes munkaidőben dolgoztak, és nem voltak fizetés nélküli szabadságon; viszont beszámoljuk őket az átlagba 2020-ban és 2021-ben akkor is, ha időközben a munkaerőpiaci státusuk megváltozott (vagyis ugyanazt a kört vizsgáljuk, mint a bal oldali ábrán). Az ábra alsó két részén ugyanezeket az állapotokat vállalatméret szerinti bontásban vizsgáljuk.

2.7.3. ábra: Béralkalmazkodás FEOR-kódok és vállalatméret szerint, az intenzív határ figyelembevétele alapján

A teljes állásban foglalkoztatottak átlagbére minden FEOR-kategóriában nőtt 2019 és 2020, illetve 2021 között (bal felső ábra). Ezzel szemben, ha azokra a munkavállalókra koncentrálunk, akik 2019-ben teljes munkaidőben dolgoztak, de ezt követően lehetnek részmunkaidőben vagy fizetés nélküli szabadságon is, a bérek átlagosan stagnálást mutatnak 2020-ban, és csak 2021-re növekednek ismét (jobb felső ábra). Vállalati méret szerinti bontásban még drámaibb a helyzet. Egyrészt a teljes munkaidőben foglalkoztatottak bére átlagosan minden kategóriában, minden vizsgált időtávon nőtt (bal alsó ábra). Ha azonban figyelembe vesszük az intenzív határon történő béralkalmazkodást, akkor az ötven főnél kisebb vállalatoknál korábban teljes állásban dolgozók átlagos keresete 2020 májusában csökkent az előző évihez képest. A csökkenés különösen az öt főnél kevesebbet foglalkoztató mikro-vállalatoknál öltött drámai mértéket: esetükben 2021-ben sem sikerült elérni a 2019. májusi bérszintet.

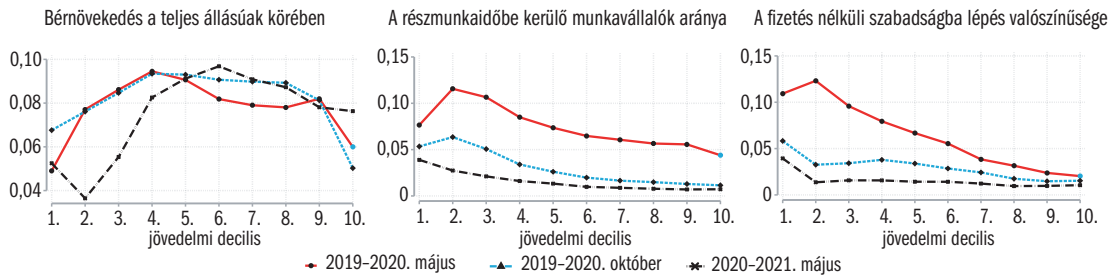
A bérek növekedési üteme jövedelmi decilisenként

A korábbi empirikus vizsgálatok alapján a gazdasági visszaesések az átlagosnál jobban érintik az alacsony jövedelmű csoportokat (*Klein, 2015, Forsythe–Wu, 2021*). Ezzel összhangban a dekompozíciós vizsgálat is arra engedett következtetni, hogy az alacsonyabb jövedelmű munkavállalók nagyobb eséllyel veszítették el a munkájukat. Ezt az eredményt részleteiben is megvizsgáljuk. Ehhez a teljes munkaidőben dolgozó munkavállalókat különböző bázishónapokban jövedelmi decilisekbe osztjuk, és kiszámoljuk, hogy mennyivel változott az egyes decilisekben az átlagos munkajövedelem a következő 12 hónapban, illetve mekkora valószínűséggel váltak részmunkaidős munkavállalóvá.

Az 2.7.4. ábra azt mutatja, hogy a legmagasabb bérnövekedési ütemet az eloszlás közepén találjuk. A negyedik és a kilencedik decilis között a bérek növekedése a válság ellenére is jelentős volt, évente 8–9 százalék környékén mozgott. A béregyenlőtlenség növekedését mutató tény, hogy a növekedés üteme ennél lényegesen alacsonyabb volt az alsó három decilisben. Ebben a csoportban 2019 és 2020 májusa között a bérek növekedése nem érte el a 8 százalékot és a következő évben 6 százalék alatt maradt. Ezzel szemben csökkentette a béregyenlőtlenséget, hogy a legfelső jövedelmi decilisben a bérnövekedés szintén az átlag alatt maradt.

Különösen aggasztó képet kapunk, ha a részmunkaidőbe és fizetés nélküli szabadságra kerülők arányát vizsgáljuk. A 2019 májusában a főállású munkavállalók alsó három decilisében a teljes munkaidőről részmunkaidős munkára váltás 10 százalék körül alakult. Ezzel szemben a magasabb jövedelmi decilisekben a részmunkaidő aránya alacsonyabb volt. Ebből arra következtethetünk, hogy a magasabb jövedelmet biztosító állások egyben stabilabbak is voltak a koronavírus-járvány első hulláma idején.

2.7.4. ábra: A bérek növekedése jövedelmi decilisenként

2020 és 2021 között a részmunkaidő szerepe visszaszorult. A két év májusa között már mindegyik jövedelmi decilisben 5 százalék alatt maradt a teljesből részmunkaidőre váltó állások aránya. A kedvező szintbeli változások ellenére a decilisek közötti különbségek mintázata nem változott, mert az alacsonyabb jövedelmet biztosító állások 2020 és 2021 között is nagyobb valószínűséggel váltak részmunkaidőssé.

Végezetül megvizsgáljuk a fizetés nélküli szabadságra lépők arányát. A korábbi eredményekhez hasonlóan itt is azt láthatjuk, hogy a legalacsonyabb jövedelmi decilisekben mentek inkább fizetés nélküli szabadságra a munkavállalók. 2019-ben az alsó három jövedelmi decilisbe tartozó munkavállalók több mint 1 százaléka került a következő egy évben fizetés nélküli szabadságra, míg a felső három decilisben ez az arány 0,5 százalék körül mozgott. Ez megerősíti azt a következtetésünket, hogy főként a munkaadók nyomására nőtt meg a fizetés nélküli szabadságok száma, és nem a munkakínálat csökkent. Ha a munkaadók kértek volna a lezárások miatt fizetés nélküli szabadságot (például mert felügyelniük kellett az iskolazárás miatt otthon maradó gyermekeiket) akkor azt várnánk, hogy a magas jövedelmű, több megtakarítással rendelkező háztartások nagyobb arányban kértek volna fizetés nélküli szabadságot, illetve, hogy a járvány második és harmadik hulláma alatt is megemelkedett volna a fizetés nélküli szabadságok aránya.

Összefoglalás

Alfejezetünk a koronavírus-válság hatását vizsgálta a magyarországi bérdinamikára. A NAV járulékfizetési adatbázisát felhasználva azt találtuk, hogy az összetételhatás szerepe igen nagy volt. Vagyis az átlagbérek impozáns felívelését fele részben az magyarázza, hogy az alacsony keresetűek nagyobb eséllyel veszítették el az állásukat, illetve kényszerültek részmunkaidőre, vagy fizetés nélküli szabadságra. A részmunka és fizetés nélküli szabadságok legmagasabb szintjét a járvány első hullámában érte el, és 2021-re újra lecsökkent. Ennek ellenére a nem teljes állású foglalkoztatás figyelembevételével 2019 és 2021 májusa között 2 százalékkal alacsonyabb növekedési ütem adódik, mint a teljes állásban foglalkoztattak bérnövekedése (18,6 százalék *versus* 16,6 százalék).

A részmunka és a fizetés nélküli szabadságolás a szolgáltató szektorban, illetve szakképzettséget nem igénylő munkát végzők és betanított munkások közt volt a leggyakoribb, valamint a kisvállalatoknál és az alsó három jövedelmi decilisbe tartozó munkavállalók körében. Ebből arra következtetünk, hogy a koronavírus-válság súlyosbította a jövedelmi egyenlőtlenséget Magyarországon.

Hivatkozások

- FORSYTHE, E.–WU, J. C. (2021): [Explaining Demographic Heterogeneity in Cyclical Unemployment](#). *Labour Economics*, Vol. 69. 101955.
- KLEIN, M. (2015): [The increasing unemployment gap between the low and high educated in West Germany. Structural or cyclical crowding-out?](#) *Social Science Research*, Vol. 50. 110–125. o.
- MELITZ, M. J.–POLANEC, S. (2015): [Dynamic Olley-Pakes productivity decomposition with entry and exit](#). *The RAND Journal of Economics*, Vol. 46. 362–375. o.